

School met de Bijbel

Het Kompas

Protocol medicijnen op school

School met de Bijbel “Het Kompas”

Scheepsbouwplein 10

2953 XM Alblasterdam

Brinnummer: 05 ME

versie: september 2017

Inhoudsopgave:

Inhoudsopgave:.....	1
1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen.....	3
2. Het kind wordt ziek op school.....	4
3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	5
4. Wettelijke regels m.b.t. medische handelingen.....	6
5. Aansprakelijkheid m.b.t. medische handelingen	6
6. Aansprakelijkheid bewaren van medicijnen	7
Bijlagen:.....	8
Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek wordt op school	8
Toestemming ouder/verzorger tot het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	9
Toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen	10

Algemene opmerkingen:

Met school wordt bedoeld: alle personeelsleden van de school en, indien van toepassing, de overblijfouders.

Voor de leesbaarheid van het stuk wordt over ouders gesproken wanneer wij ouder(s)/verzorger(s) bedoelen.

In alle gevallen waarbij de school besluit een arts of 112 te benaderen, wordt een medewerker bedrijfshulpverlening geconsulteerd en de directie geïnformeerd. Indien één van deze of beiden niet beschikbaar is (zijn), moet tenminste één andere groepsleerkracht worden benaderd om een besluit te nemen tot handelen.

November 2012

1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen.

Leerkrachten worden op school regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet.

Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouders om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden.

Groepsleerkrachten en schoolleiding begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Groepsleerkrachten en schoolleiding moeten zich realiseren dat zij voor deze handelingen wettelijk aansprakelijk gesteld kunnen worden als zij zonder toestemming van de ouders of het advies van een arts handelen.

Er zijn vier te onderscheiden situaties:

- Het kind wordt ziek op school
- Het verstrekken van medicijnen op verzoek
- Het uitvoeren van medische handelingen
- Het bewaren van medicijnen

De eerste situatie laat de school geen keus. De leerling wordt ziek of loopt acuut gevaar en de school moet direct bepalen hoe zij moet handelen.

Voor het geval medicijnen toegediend moeten worden op advies van een arts, heeft de school vooraf de schriftelijke toestemming van de ouders gevraagd middels een ondertekende verklaring, waarbij opgemerkt dat de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor eventuele nadelige gevolgen van handelingen van de school.

Bij de derde situatie verleent de school medewerking aan het uitvoeren van medische handelingen. In alle gevallen is door de ouders/verzorgers een ondertekende (artsen)verklaring afgegeven die de school de bevoegdheid geeft om eenvoudige medische handelingen te mogen verrichten, waarbij opgemerkt wordt dat de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor eventuele nadelige gevolgen van handelingen van de school.

De laatste situatie komt ook steeds meer voor. Kinderen hebben medicijnen bij zich die zij toegediend moeten krijgen op bijvoorbeeld de BSO. Ook dit levert situaties op die goed geregeld moeten zijn.

Voor iedere individuele groepsleerkracht geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren. In principe worden de ouders gevraagd medicijnen of medische handelingen zoveel mogelijk zelf toe te dienen of te verrichten. In de schoolgids staat vermeld dat ouders van kinderen die medicijnen toegediend moeten krijgen of waarvoor medische handelingen tijdens schooluren noodzakelijk zijn zelf notie moeten nemen van dit protocol.

2. Het kind wordt ziek op school

Het komt regelmatig voor dat een kind 's morgens gezond op school komt en tijdens de schooluren last van hoofd- of buikpijn krijgt. Een kind kan zich ook op andere wijze niet lekker voelen. Soms komt het voor dat een kind gestoken wordt door een insect. De school verstrekt dan vaak - zonder toestemming of medeweten van ouders - een 'paracetamolletje' of wrijft een zalfje op de plaats van een insectenbeet. Op het aanmeldingsformulier hebben de ouders/verzorgers aangegeven voor welke middelen hun kinderen allergisch zijn.

De school is niet bekwaam en bevoegd om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Uitgangspunt moet zijn dat een kind dat ziek is, naar huis moet.

Wanneer moeten de ouders worden gewaarschuwd?

Als een kind duidelijk ziek is of in acute gevallen en niet meer met de les kan meedoen, neemt de school contact op met de ouders met het verzoek om het kind op te halen. Belangrijk is om te melden waarom het kind niet kan blijven en af te spreken hoe laat de ouders komen en wat er tot die tijd met het kind gebeurt. Om in geval van nood de ouders snel te kunnen bereiken, moet zijn vastgelegd waar en hoe zij bereikbaar zijn. Het kan ook voorkomen dat een leerkracht bij een kind bepaalde ziekteverschijnselen opmerkt die extra aandacht of medische behandeling vragen. Dit kan de leerkracht bespreken als de ouders het kind komen ophalen.

Ouders zijn zelf verantwoordelijk om een noodnummer op school achter te laten dat de school kan gebruiken om het kind de medische zorg of rust te kunnen geven.

Wanneer wordt een huisarts gewaarschuwd?

- **Ouders onbereikbaar.**

Problematisch is het wanneer de ouders of door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind kan niet naar huis gestuurd worden zonder dat daar toezicht is. Medicijnen kunnen niet zonder toestemming van de ouders verstrekt worden. Raadpleeg in alle gevallen altijd een arts en handel strikt naar het advies van de arts. Medicijnen kunnen alleen worden toegediend, indien ouders van tevoren een schriftelijke verklaring hebben ingevuld en ondertekend, waarbij de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor de eventuele nadelige gevolgen van de handelingen van de school.

- **Acuut levensgevaar.**

In principe zijn bij ziekte van een kind de ouders degenen die bepalen wat er moet gebeuren. Zij nemen de beslissing om al dan niet een arts te raadplegen. Alleen als er acuut gevaar dreigt, schakelt de school direct een arts in of belt het alarmnummer 112 bij het geval dat:

- Een kind dat het plotseling benauwd krijgt
- Een kind dat bewusteloos raakt of niet meer op aanspreken reageert
- Een kind met plotselinge hoge koorts
- Een kind dat plotseling ernstig ziek lijkt
- Ernstige ongevallen

Raadpleeg in alle gevallen altijd een arts en handel strikt naar het advies van de arts. Medicijnen kunnen alleen worden toegediend, indien ouders van te voren een schriftelijke verklaring hebben ingevuld en ondertekend, waarbij de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor de eventuele nadelige gevolgen van de handelingen van de school.

3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Als een kind medicijnen nodig heeft gedurende het verblijf op school zullen de ouders hun zeggenschap over de toediening van de geneesmiddelen moeten overdragen aan de school. Om de gezondheid van kinderen te waarborgen is het van groot belang dat de geneesmiddelen op een juiste wijze worden verstrekt.

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan pufjes voor astma, antibiotica of medicijnen bij toevallen of gedragsstoornissen. Ouders vragen dan aan de school om deze middelen te verstrekken.

De toestemming van de ouders wordt schriftelijk vastgelegd en door de ouders ondertekend, waarmee zij verklaren volledig verantwoordelijk en aansprakelijk te zijn en blijven voor eventuele nadelige gevolgen van de medicijnen voor het kind.

De volgende zaken legt de school schriftelijk vast op basis van een ondertekende verklaring door de ouders overlegd aan de school:

- Om welke medicijnen het gaat
- Hoe vaak het gegeven moet worden
- In welke hoeveelheden (dosering)
- Op welke manier het geneesmiddel moet worden gebruikt
- De periode waarin de geneesmiddelen worden verstrekt
- De wijze van bewaren en opbergen
- De wijze van controle op de vervaldatum

Door het vastleggen van deze gegevens geven ouders duidelijk aan wat zij van de school verwachten en weet de school op haar beurt precies wat zij moet doen en waar zij verantwoordelijk voor is. Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode moet regelmatig met ouders worden overlegd over de ziekte en het daarbij behorende medicijngebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer ouders een nieuwe voorraad medicijnen komen brengen.

Enkele praktische adviezen:

- Neem de geneesmiddelen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van het kind.
- Controleer de uiterste gebruiksdatum voor toediening.
- Laat de ouders een nieuw geneesmiddel altijd eerst thuis toepassen.
- Lees goed de bijsluiter zodat je op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen.
- Bewaar het geneesmiddel indien nodig in de koelkast (in een goed afgesloten bewaardoos) of in een afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen en/of onbevoegden.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct een arts. Bel bij een ernstige situatie direct het alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat alle relevante gegevens bij de hand zijn, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en /of specialist van het kind, het medicijn dat is toegediend, welke reacties het kind vertoont en eventueel welke fout is gemaakt.

4. Wettelijke regels m.b.t. medische handelingen

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De wet 'Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg' (wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen wordt gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels is te geven voor schoolbesturen en leraren als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde handelingen – de zogenaamde voorgehouden handelingen – mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet is bevoegd, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

5. Aansprakelijkheid m.b.t. medische handelingen

Vorenstaande is ook van toepassing wanneer een leraar bij een leerling een medische handeling verricht. Technisch gezien vallen leraren niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische en paramedische beroepen. Soms worden leraren betrokken bij de zorg rond een ziek kind en worden daarmee partners in zorg. In zo'n geval kan het voorkomen dat leraren gevraagd wordt om een medische handeling bij een kind uit te voeren. Deze, niet alledaagse, positie van de leraar moet hierbij serieus worden genomen. Daarom moet een leraar een gedegen instructie krijgen hoe hij de

handeling moet uitvoeren. Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een verklaring van toestemming van de ouders.

Zodoende wordt een optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leraar en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school zal duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een leraar in opdracht van een arts moet handelen die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die medische handeling. De leerkracht van de betrokken leerling mag weigeren. In overleg met de directie wordt hiervoor een andere leerkracht benaderd.

Heeft een leraar geen bekwaamheidsverklaring dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het schoolbestuur is echter weer verantwoordelijk voor datgene wat de leraar doet.

Is er sprake van medisch handelen, dan dient de verzekeraar van SmdB Het Kompas geraadpleegd te worden.

6. Aansprakelijkheid bewaren van medicijnen

Indien het noodzakelijk is dat medicijnen van een kind op school zijn, omdat deze tijdens de schooluren moeten worden toegediend, wordt in overleg met de ouders bepaald waar deze bewaard worden. In elk geval op een plaats waar kinderen niet per ongeluk met de medicijnen in aanraking kunnen komen.

Medicijnen die kinderen niet op school gebruiken maar op bijvoorbeeld de BSO dienen bij voorkeur bij de BSO afgegeven te worden. Het is niet toegestaan dat kinderen medicijnen in hun tas bewaren die voor de BSO bestemd zijn. School kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor deze medicijnen. Misbruik van deze medicijnen door andere kinderen valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders.

Indien het onmogelijk is medicijnen bij de BSO af te geven, dienen de ouders de medicijnen af te geven bij de leerkracht. De BSO, die ook op de hoogte is van het medicijngebruik, vraagt de medicijnen op bij de leerkracht op het moment dat hij/zij de kinderen ophaalt. Oudere kinderen die zelfstandig naar de BSO gaan, vragen de medicijnen bij vertrek naar de BSO, zelf op bij de leerkracht. Ouders dienen de medewerkers van de BSO en hun oudere kinderen zelf te instrueren de verantwoordelijkheid voor deze medicijnen te nemen.

Bijlagen:

Toestemming tot handelwijze voor als de leerling ziek wordt op school

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, zich verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. In zo'n geval zal de school altijd contact opnemen met de ouders. Het kan een enkele keer voorkomen dat de ouders (of een ander door hen aangewezen persoon) niet te bereiken zijn. Als deze situatie zich voordoet, dan zal de leraar een zorgvuldige afweging maken of uw kind gebaat is met een eenvoudige pijnstiller of dat een arts moet worden geconsulteerd.

Als u met bovenstaande akkoord bent, wilt u dan dit formulier invullen.

Ondergetekende gaat akkoord met bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam leerling :	
Geboortedatum :	
Adres :	
Postcode en woonplaats :	
Naam ouder(s)/verzorger(s) :	
Telefoon	thuis :
	mobiel :
Naam huisarts :	
Telefoon:	
Te waarschuwen persoon, indien de ouders niet te bereiken zijn:	
Naam:	
Telefoon :	thuis:
	mobiel:
Mijn kind is overgevoelig voor de volgende zaken:	
Medicijnen:	
Ontsmettingsmiddelen:	
Middelen tegen bijvoorbeeld insectenbeten:	
Pleisters:	
Overig:	

Wilt u veranderingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan de directie? Het is belangrijk dat deze gegevens actueel zijn.

Ouder/verzorger van:	
Naam:	
Woonplaats:	
Datum:	
Handtekening:	

Toestemming ouder/verzorger tot het verstrekken van medicijnen op verzoek

Ondergetekende geeft toestemming voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijn(en) aan:

Naam leerling :	
Geboortedatum :	
Adres :	
Postcode en woonplaats :	
Naam ouder(s)/verzorger(s) :	
Telefoon	thuis :
	mobiel :
Naam huisarts :	
Telefoon:	
Naam specialist:	
Telefoon :	
De medicijnen zijn nodig voor hiernaast genoemde aandoening:	
Naam van het medicijn:	
Medicijn dient dagelijks te worden toegediend op de volgende tijden	
Medicijnen mogen alleen worden toegediend in de volgende situatie(s):	
Dosering van het medicijn:	
Wijze van toediening:	
Wijze van bewaren:	

Bij een verandering van medicatie of dosering van bestaande medicatie, informeert de ouder/verzorger schriftelijk de schoolleiding c.q. de leerkracht die de medicijninstructie heeft gehad.

Ouder/verzorger van:	
Naam:	
Woonplaats:	
Datum:	
Handtekening:	

Toestemming tot het uitvoeren van medische handelingen

Ondergetekende geeft toestemming voor uitvoering van de zogenaamde 'medische handeling' op school bij:

Naam leerling :	
Geboortedatum :	
Adres :	
Postcode en woonplaats :	
Naam ouder(s)/verzorger(s) :	
Telefoon	thuis :
	mobiel :
Naam huisarts :	
Telefoon:	
Naam specialist:	
Telefoon :	
Beschrijving van de ziekte waarvoor de medische handeling op school bij de leerling nodig is:	
Omschrijving van de uit te voeren medische handeling:	
De medische handeling moet dagelijks worden uitgevoerd op onderstaande tijden:	
De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de hieronder nader omschreven situatie:	
Manier waarop de medische handeling moet worden uitgevoerd:	
Er is instructie gegeven over de juiste uitvoering van medisch handelen door:	
Eventuele extra opmerkingen:	

Bij een verandering van het medisch handelen, informeert de ouder/verzorger schriftelijk de schoolleiding c.q. de leerkracht die de instructie tot medisch handelen heeft gehad.

Ouder/verzorger van:	
Naam:	
Woonplaats:	
Datum:	
Handtekening:	